

Modern Urbanizáció

Füzesabony város bemutatása

Készítette:

Bocsi János

II./Levelező földrajz szak
elsődiplomás képzés

Füzesabony

Heves délkeleti részén, a Hevesi síkon Egertől légvonalban 20 km-re elhelyezkedő város, közlekedési csomópont. A települést keleten az Eger, nyugaton a Laskó-patak határolja.

Heves megyének egy – kis városát szeretnénk bemutatni. Településünk a fővárostól alig több, mint 100 km-re fekszik, vasúton és közúton egyaránt jól megközelíthető. Összekötő kapocs az ország és a szűkebb régió minden tájegysége felé. A kisváros neve Füzesabony. Elég egy földrajzi térképre rápillantani, a szemlélődőnek máris szembetűnhet Füzesabony igen kedvező földrajzi elhelyezkedése. Útvonalak kereszteződésében fekszik az Alföld északi peremén, hatalmas áruforgalmat bonyolít le vasúton és közúton minden égtáj felé. 50 km-es körzeten belül elérhetőek innen a megye városai – a minden tekintetben központi szerepkörű megyeszékhely, Eger – az utóbbi években egyre inkább víziparadicsommá váló Tisza-tó, a „rónaság pusztamúzeuma” a Hortobágyi Nemzeti Park. A hegyek szerelmeseinek a Bükk és a Mátra jelenthet kellemes kikapcsolódást ígérő úticélpontot, mely páratlan növény- és állatvilágával, kiépült szolgáltatói hálózatával várja a pihenni, szórakozni vágyókat. Füzesabony a természeti értékek közelsége, optimális földrajzi helyzete mellett más előnyökkel is rendelkezik: kedvező, szabad kapacitású munkaerő-piaci lehetőségek, szabad, beépíthető területek, befektetői igények infrastrukturális szolgálata jellemzi a várost. E hármas szempont jó ok arra, hogy részletesebben megismerkedjünk a kisvárossal.

Füzesabony történelméről röviden

A település és környezetének optimális adottságai már az őskortól kedvezően hatottak az ember itteni letelepedésére. A Laskó- és az Eger-patak kanyargós vízfolyása közötti árterés terület a kiemelkedő szárazulataival, dombocskáival ideális körülményeket biztosított

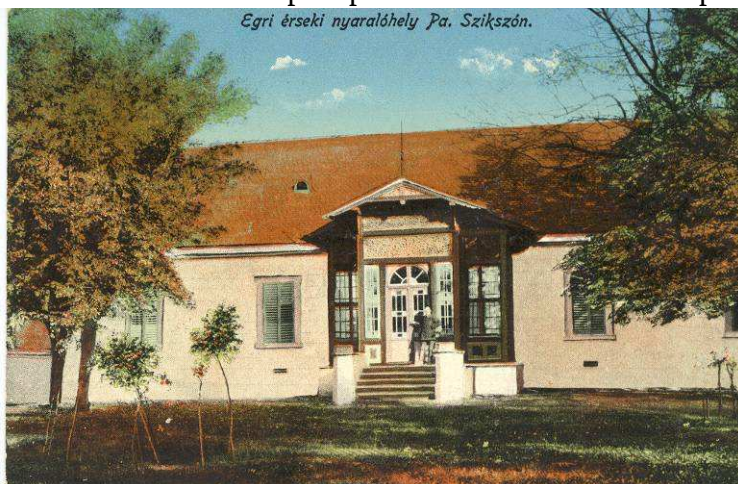
elődeink számára. A neolitikus kori leletek közül kiemelkednek az elmúlt években – az M3-as nyomvonalában – folyó ásatások emberarc-ábrázolású edénytöredékei. A település ÉNy-i részén feltárt rézkori kultikus építmény leletegyüttese a Dél-Angliai Stonhenge-i kőépítménnyel mutat rokonságot. Leghíresebbek a középső bronzkori kultúránk agyagedény leletei – amelyről magát a kultúrát is elnevezték: Füzesabonyi Középső Bronzkori Kultúra néven. A vaskorból, a népvándorlás korából szintén itt hagyták a kultúrájuk emlékeit a preszkíták, kelták, szarmaták – az utóbbiak gazdag sír- és ékszermelléklettel. Az i.sz. 3-4. sz. népvándorlásainak „kordokumentumaként” maradt ránk a Csörszárok, amelyet a rómaiak építettek a hódító germán törzsek ellen. Az Árpád-korból 40 síros temető került elő, I. András király kori ezüst pénzérmékkel, ékszerekkel.

A 11. században e vidék valószínűleg a kabar törzsből származó Aba nemzetségé, de szláv őslakosok is nagyobb számban élhettek itt a honfoglalás korától a névetimológiai vizsgálatok szerint. A 11.-13. században jelentek meg a még saját nyelvüket beszélő besenyők Füzesabony környékén.

Füzesabony nevét először írásos emlék 1261-ben említi „Obon” névalakban. Ugyanebben a IV. Béla király korából származó oklevélben fordul elő a Füzesabonyhoz tartozó Pusztaszikszó is „Dezmaszikszou” változatban. A középkorban több település virágzott, majd pusztult el a mai város közigazgatási területén, amelyek kisebb nagyobb megszakításokkal az egri püspökség részei voltak.

1552-ben és 1686-ban az iratok szerint Abony elnéptelenedett (törökdúlás, császári csapatok fosztogatásai miatt), de hamarosan újra lakottá vált a püspöki benépesítő rendeletek, szabadságlevelek hatására, bár a fejlődés lassú volt a Mária Terézia kori úrbér rendezésig.

A település közigazgatási jogállása 1773-tól község. Az első magyarországi népszámláláskor 1785-ben a népesség száma már 1554 fő, melyből 44 szegény kismes. Ebben az időszakban alakult ki az a népi építészeti hagyomány, amelynek emlékei a 2. évezredfordulóra sajnos teljesen eltűntek a településről. A 19. sz. első felében lezajlott püspöki építkezések Abonyban és Szikszón a kor európai építészetének színvonalát képviselték.

A kiegyezés utáni Füzesabony falusi életében két fontos jelenség figyelhető meg: egyrészt a földbirtok nagymérvű elaprózódása és számuk növekedése, másrészt megindul a lakosság differenciálódási folyamata. A kicsiny földjéből megélni nem tudó lakosságnak más megélhetési forrás után kellett nézni: egyre többen helyezkedtek el a mezőgazdaság kiszolgálására alakult helyi iparban, szolgáltatói szférában. A

19. század utolsó harmadában az országosan kibontakozó modernizáció a község segítségére van: a vasútépítések adnak táptalajt a polgárosodás folyamatához az országos vérkeringésbe való bekapcsolódással. Megszakadt az évszázadokon át tartó belső, homogén falufejlődési folyamat, egyre jelentősebbeké váltak a külső hatások. A lakosság keveredése, felhígulása lett a jellemző a 20. századfordulóra, így a népi kultúra is jelentős változáson ment át: építészet, szokásrendszer, életmód, népviselet stb. tekintetében.

Az I. világháború és az azt követő gazdasági visszaesés a lakosság tömeges elszegényedéséhez, a kivándorlás felgyorsulásához vezetett, ugyanakkor a helyi értelmiségnek köszönhetően virágzott a kulturális élet. Egy 1935-ben készült helyi

monográfia 12 működő egyesületet sorol fel, tekintélyes taglétszámmal. Legismertebb volt az Iparoskör és színjátszó csoportja, amely a környező települések mellett a fővárosban is hírnevet szerzett.

A II. világháború súlyos pusztítást jelentett e községnek: ipari, közlekedési, távközlési objektumok, kulturális javak semmisültek meg (hidak, vasúti pályatestek, 9 emeletes gabonátároló, telefon- és távíró hálózat, múzeum, templom, könyvtár stb.)

1950-ben, a tanácsrendszer kialakulásával Füzesabony járási székhely lett, 17 község központja. E státusza alapozta meg a későbbi fejlődését. Létrejöttek e járási hivatalok, intézmények. Folyamatában alakult ki a város intézményhálózata. Füzesabony 1970-től lett nagyközség, 1984. január 1-től városi jogú nagyközség. 1989. március 1-jén a megye 5. településeként városi rangot kapott.

Középső Bronzkori Kultúra

FÜZESABONYI KÖZÉPSŐ BRONZKORI KULTÚRA (i.e. 1900-1300)

Füzesabony optimális természetföldrajzi helyzet az ősidőktől fogva kedvező életfeltételeket teremtett a letelepedő emberek számára. A település határában szinte minden régészeti kultúra nyomait megtalálták a régészek. Talán leghíresebb leleteink a középső bronzkorból kerültek elő, a település délnyugati részén található Öregdomb kultúrrétegeiből. Az első hivatalos ásatás az 1930-as évek elején zajlott Tompa Ferenc régész, a Nemzeti Múzeum munkatársa vezetésével. A megtalált nagy jelentőségű leletek elsők voltak Magyarországon a középső bronzkorból, ezért a kor szokásának megfelelően a település lett az egyedi jellegű régészeti kultúra névadója. A világ szakirányú egyetemein mindenhol tanítják a Füzesabonyi Középső Bronzkori Kultúrát. A régészeti korszak legnagyobb hatású csúcsteljesítménye az edényművességben jelentkezik, mely egész Észak-Magyarország területére kiterjed.

A füzesabonyi kultúra lényeges változást hozott a temetkezési szokásokban, az edényművességben és a fémművességben is. A temetkezések az előző kor hamvasztásos temetkezéseivel szemben csontvázasokká váltak. A halottakat aránylag nagy temetőben, szigorú rendben temették el, rendszerint gazdag mellékletekkel.

A férfiakat dél-észak irányba, a nőket észak-dél irányba temették. A kultúrát a megelőző korról szemben fémgazdagság jellemezte, annak ellenére, hogy általában ékszerként használták a bronzot, mint fém. Sok bronz csengő, ékszer, fegyver, ruhaösszekötő kapocs került elő a sírokból. Ennek ellenére a bronzkor embere bronzból készült eszközeit még mindig nem tömeges használatra készítette. A füzesabonyi műveltségnél található hazánkban először tényleges

bizonyíték arra, hogy a lovat felszerszámozva használták őseink ebben a korban. Tanúsítják ezt a szarvasagancsból készült zabla-oldalpálcák, amelyek az Öregdomb leletei között is megtalálhatók.

A korábbi korokhoz képest a Füzesabonyi Középső Bronzkori Kultúrát (i.e. 1900-1300) az edényeknek a formagazdagsága jellemezte. Szépen csavart spirális ornamentikai mintákkal készítették edényeiket, díszlátaikat. A merész formaképzés szakítása a régi Ohagyományokkal. Az edényeken a kiemelkedő és a bemélyedő díszítőelemek szinte minden edény művészivé tettek. Gyakran használtak kipúposodó spirális ornamentikai díszeket,

melyek a Krétai kultúrákkal fennálló cserekereskedelmi kapcsolatra engednek következtetni. Művészi értéküket még jobban növeli és kiemeli az a fémes fény utánzat, mellyel bevonták edényeiket. A feltárt leletek egy részét a Nemzeti Múzeum állandó kiállításán is meg lehet tekinteni, de a Dobó István Vármúzeum kiállításain, valamint a füzesabonyi kiállítóhelyen is megcsodálhatjuk őket. A sok évszázados helybenlakás következtében különböző dombbá nőtt kultúr-rétegek alakultak ki, ezeket a szakirodalom telltelepülési formának nevezi. A füzesabonyi lelőhely erre jó példa.

Füzesabony nevének eredete

ABA SÁMUEL URALKODÁSA

Honfoglalás kori, kabar eredetű nemzetség leszármazottja. A hagyomány szerint Edömér kabar vezér ivadéka, szülei neve nem maradt fenn. Születési éve bizonytalan, legkésőbb 990 körül született. 1041-ben lépett trónra Magyarország 3. királyaként. 1041 húsvétján koronázták meg. 3 évig uralkodott. Aba pénzein saját magát Sámuel királynak nevezte. Az Aba név eredetileg tiszteleti név volt, törökül apát jelent, utóbbi nemzetségnévvé vált. A Sámuel név meglehetősen ritka Magyarországon a középkorban, s mivel héber eredetű, alkalmasint viselőjének zsidó vallására enged következtetni.

A család törzsbirtokai Abaúj, Borsod és Heves vármegyékben voltak. 1041 előtti életéről a források nem tudósítanak. Szent István uralkodása idején nádor tisztséget viselt. Felesége források szerint István király egyik leánya volt. Számos gyermeke (köztük több fiú) volt, nevük ismeretlen. 1044 júliusában halt meg. Az általa alapított sári (ma Abasár) monostorban temették el. Uralkodása alatt nádor nem ismert.

Kül és belpolitika: Uralkodásáról a kevés adat miatt összességében annyit tudunk, hogy Péter elleni első lázadást (1041) követően választják meg királynak. III. Henrik ellen viselt, kompromisszummal záruló – háborúja után az István-párti urak összeesküvést szöttek ellene. Aba Sámuel a fő hangadókat kivégezteti, a többieket számúzi. Ezzel magára vonja Gellért csanádi püspök haragját, aki megtagadja tőle a koronázását is, bár a papság nagy része kitart mellette.

1044-ben újra háborúzik a német-római császárral, s a Pétert támogató belső erők is ellene fordulnak. 1044. július 5-én Menfőnél csatát veszít III. Henrikkel szemben, és egyes források szerint a Tisza-vidékére való menekülése közben üldözői Füzesabonymál utolérik és meggyilkolják.

Füzesabony neve, jogállása

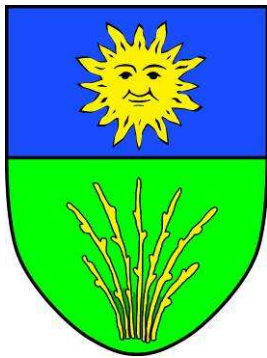
1261: Obon alakban első írásos említése. 1744: Füzesabany. 1744-1861 között találkozhatunk még: Füzes-Abony, Füzes-Abány stb. névalakokkal. 1861-től Füzes-Abony, 1901-től Füzesabony.

Járási beosztásának változásai: 1863-1870 Tarnai járás, 1870-1873 Felső Tarnai járás, 1883-1950. január 31. Egri járás, 1950. febr. 1.-1983 Füzesabonyi járás (székhely), 1984-1989 február 28. Füzesabonyi városi jogú nagyközség, 1989 március 1. Füzesabony város.

Közigazgatási jogállás: 1950-ig falu, 1950-1978. dec. 31. önálló tanácsú község, 1970-től nagyközség, 1979. január 1. – 1983. dec. 31. közös tanácsú nagyközség Dormánddal, 1984 január 1. – 1989. február 28. városi jogú nagyközség, 1989. március 1-től város.

Hatósági jogkör: kereskedő ipar: 1968. október 1.; ipar: 1969. január 1.; építésügy: 1969 november 1.

Állami anyakönyvi beosztása: 1895-től önálló anyakönyvi kerület, 1979-1990 Dormánd is ide tartozik.

FÜZESABONY CÍMERÉRŐL, ÉS NÉPI SZÓLÁSAIRÓL

Füzesabony legrégebbi, első ismert pecsétje 1744-ből származik. A pecsét egy élével lefelé fekvő ekevasat, a Napot sugaraival, s fölötté egy kalászt ábrázol. A körirata: FÜZES-ABANY 1744. Az Abany szó valószínűleg a 11. századig vezethető vissza, mikor a vidéket a kabar törzsbeli Aba nemzetség uralta. 1861-es ismert pecséten már FÜZES-ABONY felirat olvasható. 1901-től írják a település nevét egybe: FÜZESABONY.

Füzesabony város címere az 1744-es és az 1901-es pecsét felhasználásával készült. A címer ábrázolása: alul kerekített oldalú háromszög alakú pajzs, felső kék mezejében 16 sugarú, lebegő, kerek

aranszínű, mosolygó nap. A zöld, alsó mezőben legyezőszerűen szétterülő hét darab aranszínű bimbós fűzfavessző áll.

A címet Kovács Vilmos budapesti grafikusművész készítette a Városi Tanács felkérésére, mely 1989. március 1-jétől, a várossá avatás napjától a település hivatalos címere.

A címerben szereplő alakzatok, valamint a címer kék-zöld színei a természeti tényezők fontosságára utalnak. A település gazdasági életét évszázadokon keresztül a mezőgazdaság dominanciája jellemezte. Az Alföld északi részének természeti szélsőségektől mentes régiója optimális körülményeket biztosított a földből élő őseink számára.

A Laskó és az Eger-patak ártéri területén jellegzetes növény volt a fűz, mely a település minősítő formájú névadója is lett. Több magyar település neve előtt vagy után ott szerepel a fűzes megkülönböztető elő – ill. utójelző: Fűzesgyarmat, Fűzesér, Rábfűzes, Fűzér stb.

A kék ég a mosolygó Nappal, valamint a föld termékenységét, növényi gazdagságát szimbolizáló zöld szín együttesen jelentik a kedvező természeti adottságokat, a naturális elemek idilli összhangját, elválaszthatatlanságát, melyet a rügöző hét fűzfavessző tesz teljesen egyedivé.

A település nevéhez, múltbeli életéhez, munkájához, történéseihez szólások, szóláshasonlatok is kötődnek. Ezek csak szűkebb körben ismertek, és országos jellegűvé nem váltak. Az alábbiak sem igen terjedtek túl a helység illetőleg Heves megye határán: *Olyan vastag, mint az abonyi lepény. – Leült, mint az abonyi kenyér a levesbe* (arra az emberre, asszonyra mondták, aki nagyon megfáradt, és sokáig pihen egy helyen). Ismeretes ez a szólásforma is: *Majd meggyógyul, ha bíró lesz az Abonyon.*

Gazdaságtörténeti vetületében is valóság magja van azoknak a szólásformáknak, amelyeket a régi füzesabonyi emberek is a harangok „szájába” adtak. Az abonyi harang ugyanis ezt hirdette a falu népének: *Dombos kenyér, jó kenyér. Tiszta búza, jó kenyér.* A besenyőtelki és dormándi harangok meg ezt felelték rá: *Akárminő csak legyék!*

Műemlék épületek

A település három műemlék jellegű épülete a római katolikus templom, a pusztaszikszói Szent Vendel kápolna és a vasútállomás épülete.

RÓMAI KATOLIKUS TEMPLOM

A település ma is álló, barokk stílusú római katolikus templomát 1732-35 között építette Giovanni Battista Carlone, Európai híru egeri építőmester, a középkori személy felhasználásával. A templomot 1815-ben bővítették, ekkor festette ki Herz Mihály egeri művész. A bejárat felett Erdődy püspök koronás sasok által tartott, kagylódíszes főpapi címere látható. A templom főoltára sötétzöld műmárvány, melyet 1840 körül készítettek. A főoltárképet az egeri Balkay Pál festette ugyancsak 1840 körül. A két mellékoltár szarkofág alakú, faragott fa, zöldes márványozással. A szószék fából készült, szürke márványozással. 1944-ben találat érte a templomtornyot. Lakossági összefogással karcsúbb, magasabb formában építették újjá. A templom filiái Mezőtárkányban és Egerfarmsón található. Az egyházközség irányítását az egyháztestületi képviselőtagok segítik.

A templom előkertjében áll a füzesabonyi lourdes-i barlang kegyhely, mely a híres franciaországi búcsújáró hely mintájára épült 1974-ben Orsovay Ede kántortanító,

helyi lakos kezdeményezésére. A hátsó templomkertben áll Nepomuki Szent János 1842-ből származó kőszobra, mely korábban a város centrumában, a főutcán volt elhelyezve.

SZENT VENDEL KÁPOLNA

Szabadon álló, oromzatos, 18. sz.-i épület Pusztaszikszó (az egeri érsekség volt majorsága) és Füzesabony között. A várost északról közúton megközelítők a körforgalom elhagyása után pillanthatják meg jobb oldalt, a bokrok, fák között kibukkanva. A kápolnát Barkóczy Ferenc püspök építette a középkori alapok felhasználásával az 1750-es évek végén, melyet a hívek segítségével 1806-ban restauráltak. A 19. sz. folyamán a

kápolna leégett, de 1844-ben Dudás József egeri kőművesmester helyreállította, valószínűleg a közelben lévő érseki nyaralókastély elkészülte után. A 20. sz.-ban is még híres búcsújáró hely volt, de a kápolna berendezései, oltárképei 1945 után teljesen elpusztultak. Az épület megmentése érdekében az 1990-es évek elején helyreállítási tervet készítettek a szakmai szervek.

VASÚTÁLLOMÁS ÉPÜLETE

1861-ben indult meg a Hatvan-Füzesabony-Miskolc közötti vasúti fővonal építése, melyet 1870. január 9-én adtak át a forgalomnak. Ezt követően, 1872. november 3-án készült el az

egri szárnyvonal (erre egy emléktábla is emlékeztet az állomás falán), s majdnem 20 évvel később, 1891. augusztus 5-én lett kész a Füzesabonyt Debrecennel összekötő vaspálya. A kiépült hálózat napjainkban évente több milliós nagyságú utas- és több milliárd forintos értékű áruforgalmat bonyolít le biztonságosan.

A Pfaff Ferenc tervei alapján, 1893 őszén felépült, eklektikus stílusú állomásépület a legszebb MÁV-

épületek közé tartozik az országban. A vasúti mérnök kimagasló teljesítményeinek első példája Fiume állomásépülete 1889-ből. Ehhez kapcsolódóan egy tévés legendát is őriz a füzesabonyi hagyomány, miszerint a vasúttársaság egyik figyelmetlen tisztviselője tévedésből összecserélte a tervrajzokat: a füzesabonyiakat Fiumébe, a fiumeit Füzesabonyba postázta. Valójában a később várható utas-és teherforgalmat felmérve építették meg az eredeti tervek szerint az épületet. Pfaff a történelmi Magyarország területén 14 nagyváros állomásépületét tervezte meg. A II. világháború után megmaradtak építészeti védelem alatt állnak, műemlék jellegük miatt.

A vasúthálózat kiépülése jótékony hatása mellett negatív következményekkel is járt: megnehezítette a közlekedést az északi és déli településrész között: Ennek ellensúlyozására épült meg 1895-re – a várossá válás folyamatának részeként – a vasúti aluljáró, mely a balesetmentes közlekedést tette lehetővé. A vasút, kettévágva a települést, kettős intézmény-rendszert hozott létre, mely egyszerre kedvező és hátrányos hatású is.

Amire régen is büszkék voltunk

IPAROSKÖR

Az 1907-ben alakult Iparoskör szakmai értekezletek mellett önképző és szórakoztató jelleggel összefogta a településen lakó kereskedő és iparos családokat. Székházukban színpadot is létesítettek. Az Iparosköron belül a kultúra fő szervezője Okály Artur cukrászmester volt, aki 1932 nyarán megszervezte az Önképző Színjátszó Csoportot. Ennek előadásait nemcsak Füzesabonyban és a környező településeken, hanem még a fővárosi Operettszínházban is vastapssal jutalmazták. Az 1955-ig működő hagyományteremtő színjátszás napjainkban is népszerű lehetne.

NÉPVISELET, NÉPI ÉPÍTÉSZET

A népi kultúra ékes bizonyítékait ma már sajnos csak fotókról ismerhetjük. Az eredeti, törökös hatásokat mutató népviselet egyedien fejlődött a környező matyó és palóc kultúrájú környezetben. A ruházat mellett a nők hosszú hajának befont, csigaszerű feltekerése a fej két oldalán, valamint textilkonty a fejtetőn szintén egyedi jelleget adott a füzesabonyi női viseletnek.

A népi építészet remekei az ezredfordulóval eltűntek a településről, de a könyvtár helyismereti gyűjteményében számtalan fotót őrzünk emlékként.

Az 1990-es évek elején csak a vasútállomás épülete előlegezte meg a település 1989-ben kapott városi rangját.

ARTÉZI KÚT - ZSIDÓ ZSINAGÓGA

Füzesabony dalba foglalt, legendássá vált artézi kútját 1928-ban fúrták a 270 méter mélységű rétegvízre. 1932-ben ingyenes népfürdőt építettek hozzá, majd vízének egy részét a zsidó zsinagógához vezették, rituális fürdőzéshez. A zsinagógát az I. világháború előtti években építették. Az épületet a II. világháború után lebontották.

I. VILÁGHÁBORÚS

KATONASZOBOR

Kisfaludy Stróbl Zsigmond I. világháborús katonaszobrát 1926-ban állította fel a községi előljáróság. Ez volt a megye első bronz katona szobra.

Földrajzi áttekintés

Vízügy: A füzesabonyi régió területe délnek lejtő üledékes síkság. Ennek talajrétegeiben – 120-500 méter mélyen – tiszta rétegvíz található, amely a környék településeinek artézi kútjait táplálja (táplálta). A talajvíz 2-4 méter mélységben található, kémiai jellege: kalcium-magnézium-hidrogénkarbonátos, kemény; szulfáttartalma a település

közelében emelkedik. A felszín legnagyobb tengerszint feletti magassága 137 méter (a határ legészakibb pontján). Energiahordozók, ásványi anyagok: Füzesabony keleti és nyugati határrészében lignitlep húzódik. A külterületeken több helyen nyitottak kavics- és homokbányát, melyek készlete jelentős.

Erdőterülete: 2-3%. Talaja: A településen közepes, ill. jó minőségű 18-20 aranykorona értékű középkötött föld van, ami szántóföldi művelésre igen alkalmas. A természetes növényzetét füzes-nyáras ligetek, ártéri erdőmaradványok, lágyszárú fajok jellemzik. Állatvilága változatos, az alföldi jellegnek megfelelő; főleg az apróvadas állomány jellemző.

Kistérségi együttműködések

Új évezredbe lépve egyre nagyobb meggyőződéssel állíthatjuk, hogy nem létezhetnek jól működő települések kistérségi stratégiák, együttműködési tervek kidolgozása nélkül. A közös jövő építésére nemcsak a szorító gazdasági körülmények, pályázati feltételek, hanem racionális érvek is felszólítanak. Térségünkben igyekszünk ezeket a közös terveket, feladatokat közösen kidolgozni és megoldani – gyakran külső szakemberek bevonásával. Az Európai Unió vidékfejlesztő SAPARD programja keretében jól körvonalazható együttműködés szerveződik a környező 6 településsel (Szihalom, Mezőszemere, Egerfarmos, Mezőtárkány, Dormánd, Besenyőtelek), mely nemcsak az agrárszféra fejlesztésére, hanem humánképzésre, infrastruktúra fejlesztésre, táj- és környezet-védelemre, kulturális örökség védelmére is figyelmet fordít. További együttműködésekre példa a Füzesabony és Térsége Területfejlesztési Társulás, mely 1994-ben jött létre, a Kistérségi Bűnmegelőzési Tanács 1999-től stb. Alkalmi, célorientált, több település érintő kérdésben is alakulnak együttműködések pl.: a szennyvízberuházás, vagy a regionális hulladéklerakó ügyében.

2004 végén Szervezeti és Működési Szabályzatának elfogadásával jött létre a Kistérségi Fejlesztési Társulás, melynek 2005. januárjában már komoly fejlesztési támogatás felhasználásáról kellett döntenie. A kormányzati támogatási rendszer is arra ösztönzi az önkormányzatokat, hogy létrehozzák a Többcélú Kistérségi Fejlesztési Társulásokat. Ez 2005., és a következő évek feladata lesz.

Népesség

A füzesabonyi kistérség településeinek összterülete 235,61 km², népsűrűsége 1990-ben 74 fő/km², 1997-ben 76 fő/km², amely a hasonló szintű települések adatait figyelembe véve az országos átlagnak megfelel. A két szélsőség: Egerfarmos 29 fő/km², Füzesabony 178 fő/km². Ugyanez a változatosság mutatható ki a lakosság korösszetételében is. Egerfarmoson a 60 évnél idősebb lakosság részaránya meghaladja az 51%-ot, míg Dormándon ez az érték 14%, a többi település esetében 17-30% között mozog.

Füzesabony népessége az 1870-es évektől folyamatosan nő. A községek többségét jellemző népességcsökkenés az 1960-as években csak átmeneti jellegű volt. A népesség számának növekedésében főleg a környékről történő betelepülések játszanak közre. Az 1000 lakosra jutó születek száma a megyei átlagot meghaladja. A város közigazgatási területe viszonylag nagy, 46 km², többségében családi házas beépítésű.

A város intézményhálózata

POLGÁRMESTERI HIVATAL

Füzesabony Város Képviselőtestülete 1990. október 9-én egységes hivatalt hozott létre Füzesabony Város Polgármesteri Hivatala néven – az önkormányzat működésével, valamint az államigazgatási ügyek döntésre való előkészítésével és végrehajtásával kapcsolatos feladatok ellátására.

A PH. Egységes szakapparátusként működik. Belső szervezeti egységei jellemzően az önkormányzati gazdálkodás, az infrastruktúra fejlesztés, az intézményirányítás, az államigazgatási hatósági ügyintézés, valamint a titkársági feladatok köré szerveződnek. A szervezeti egységek vezetői nem önálló hatáskör gyakorlók, hanem munkaszervezetük operatív vezetői.

ISO 9001 EU-ós normákra és jogszabályokra alapozott minőségbiztosítása 2001. augusztusától él.

Működési területe: Központját képezi a 6.

sz Országgyűlési Egyéni Választókerületnek, melyhez 24 település tartozik. Az Okmányiroda működési területe 17 környékbeli településre terjed ki. Az Építésügyi igazgatás területe 11 települést érint, míg a Gyermekhivatalé 17 települést.

A hivatal 2003. évi iktatott ügyiratforgalma harmincezret közelít, határozatainak száma tiznétezer feletti. Aktív ügyintézőinek száma az 5 ügyviteli alkalmazottal 38 fő.

Ügyiratforgalom 2003: Okmányiroda 7374, Pénzügyi iroda 7346, Hatósági Iroda 4831, Gyámhivatal 3447, Jegyzői iroda 1943, Építési iroda 1882, Humánpolitikai 103 ügyirat.

FÜZESABONY VÁROSI BÍRÓSÁG

1991. január 1-jétől működik a településen, a Városháza épületében. (A járási tanácsrendszer ideje alatt is működött bíróság Füzesabonyban – járásbíróság -, 1950-es évektől 1983. december 31-ig.) A végrehajtó közigazgatási szervezet polgári peres, peren kívüli, büntető – és az utóbbi időben – szabálysértési ügyekkel is foglalkozik. A bíróság 13 fő alkalmazottja – ebből 3 bíró – 8 irodában, 2 kis tárgyalóteremben, dupla ügyiratforgalmat bonyolít le jelenleg az 1991. évhez képest. Felettes szerveik: Heves Megyei Bíróság és az Országos Igazságszolgáltatási Tanács Hivatala. 2005-ben kezdik építeni a Polgármesteri Hivatal mellett a bíróság új épületét.

VÁROSI ÜGYÉSZSÉG

A városi bíróság párhuzamos szerveként működik 5 fővel – ebből 2 fő ügyész -, a volt rendőrkapitányság épületében, a Heves Megyei Munkaügyi Központ Füzesabonyi Kirendeltsége szomszédságában.

FÜZESABONYI RENDŐRKAPITÁNYSÁG

A Füzesabonyi Rendőrkapitányság épülete a város centrumában található. 81 szakállományú dolgozójával igyekszik a város és környezete közbiztonságát fenntartani. Igazgatása alá tartozik a Káli és a Sarudi Rendőrőrs.

A Füzesabonyi Rendőrkapitányság illetékességi területének közbiztonsága évek óta kiegyensúlyozott, a bűnügyileg kevésbé fertőzött területekhez tartozik. Az ismertté vált bűncselekmények száma az elmúlt 5 év (1985-99) alapján 813-1507 között mozgott, ebből nagyságrendileg a vagyon elleni bűncselekmények a meghatározók – átlag 70%. A kapitányság a felderítettségi mutatói alapján a megyei, sőt országos élvonalban volt az elmúlt években. 2000 tavaszán állandó Bűnügyi Technikai Kiállítás nyílt a kapitányságon, ami bemutatja a rendőrszakma fejlődésének állomásait az egykor használatos eszközök, dokumentumok segítségével.

Egészségügy-szociális ellátottság

EGÉSZSÉGÜGYI KÖZPONT

A város és környéke egészségügyi ellátásában fontos szerepet tölt be az Egészségügyi Központ, mely az 1990-es évek elején épült. Ebben gégészeti, bel- és bőrgyógyászati,

szemészeti, nőgyógyászati, reumatológiai – fizikoterápiás – ultrahang szakrendelés, pszichiátriai szakrendelés és gondozás, gyermekgyógyászat, valamint általános laboratórium és fogászat működik. Folyamatban van a kissebészei, radiológiai szakrendelés, valamint a gyógytorna és autogén tréning kurzus szervezése. Az éves gyógykezelési esetek száma 54000-re tehető. A városban tüdőbeteg-gondozó intézet is működik, amely a város és környéke ellátását biztosítja. Az intézményben több ezer

szakorvosi vizsgálatot és tüdőszűrést végeznek egy év alatt. A háziorvosi, valamint a gyermekorvosi ellátásban Füzesabony helyzete a megyei átlagnál jobb: a területi elvű városkörzetek rendeléseit a gyarapodó magánorvosi tevékenység segíti. A városban orvosi ügyelet biztosítja hétvégén és az éjszakai órákban a település és környéke betegellátását. A városban két gyógyszertár működik. A szociálisan rászorulókat ellátását a Füzesabonyi Idősek és Rászorultak Szociális Gondozó Intézete végzi. Az intézet – ebédkihordással – lehetővé teszi az otthoni étkeztetést is – közel 100 fő részére, további szolgáltatásként házigondozói segítségnyújtást szervez.

Az északi településrészen működik a Heves Megyei Önkormányzat Pszichiátriai és Szenvedélybetegek Otthona, ahol orvosi szakellátás mellett életvezetési tanácsadással, kulturális programokkal, mentálhigiénés foglalkozásokkal teszik tartalmassá a betegek mindennapjait.

Nevelési – Oktatási Intézmények

Az elmúlt időszak legdinamikusabban fejlődő intézménytípusát jelentik a nevelési – oktatási intézmények. A város mindkét részén működik egy-egy bölcsőde, óvoda, általános iskola. Az óvodák és az általános iskolák modern szellemű helyi nevelési programját 1999-ben, az intézmények minőségirányítási programját 2004-ben hagyta jóvá a város képviselő testülete. Az iskolák modern számítógéptermekekkel rendelkeznek.

ÓVODÁK, BÖLCSŐDÉK

A bölcsődék és az óvodák kihasználtsága a csökkenő gyermeklétszám ellenére jóval 100% feletti. A pedagógiai munkáról szakképzett óvodapedagógusok gondoskodnak a több mint 300 gyermek esetében. Az étkeztetést az intézmények konyhájáról biztosítják.

SZÉCHENYI ISTVÁN ÁLTALÁNOS ISKOLA - TELEKI BLANKA ÁLTALÁNOS ISKOLA

A város két általános iskolájában az elmúlt években több mint 800 fős tanulói létszámmal lehetett számolni. A szaktanári ellátottság közel 100 %-os. 39 osztályban folyik az oktatás. A tantermek száma 44, a tornatermeké és a tornaszobáké 2-2.

A délutáni napközis ellátás biztosított.

Az 1990-es években mindkét iskola jelentős ingatlanbővítéssel számolhatott: a Széchenyi Általános Iskola új épületrésszel, a Teleki Blanka Általános Iskola

sportcsarnokkal gazdagodott. A gyerekek mindkét iskolában választhatnak az angol, és a német nyelvek tanulása között. A szakköri csoportok munkájában a tanulók több mint a fele vesz részt. Mindkét iskola rendelkezik saját könyvtárral, melyekben összesen 8400 kötet található.

Füzesabony Város Önkormányzata 2005-ben döntött a településrészek azonos intézményeinek közös igazgatás alá vonásáról. Az önkormányzat közbeszerzési pályázatot írt ki az intézményi közétkeztetés feladataira.

ZENEISKOLA

A városban 1970-től működik zeneiskola, mely a füzesabonyi gyerekek oktatása mellett a környék fiataljainak zenei nevelését is biztosítja – óvodás kortól. 1999 őszétől a Füzesabonyi Városi Zeneiskola a Széchenyi István Általános Iskola új épületszárnyába költözött.

Az iskola tanulói és oktatói számos helyi koncertet tartanak, szakmai versenyeken vesznek részt megyei és országos szinten. Helyben legnépszerűbbek a növendékhangversenyek, a télapó hangversenyek, a farsangi jelmezes növendékhangversenyek, a város kultúráját színesítő adventi templomi hangversenyek és a „Tavaszköszöntő jótékonyági estek”. Az iskola otthont ad neves művészek és együttesek előadói estjeinek.

Az iskola tanulói 14 tanszak közül választhatnak, 2002. szeptemberétől tánctagozatos növendékek színesítik a művészeti oktatás palettáját.

REMENYIK ZSIGMOND GIMNÁZIUM ÉS POSTAFORGALMI SZAKKÖZÉPISKOLA

A település életében jelentős szerepet tölt be a középfokú oktatási intézmény, melynek épületében 1966 óta folyik képzés. A gimnáziumi és szakközépiskolai osztály összlétszáma az OKJ-s csoportokkal együtt 262 fő. 100 fő körüli az esti tagozaton tanulók száma. Felvételi vizsga nincs.

Nyelvi előkészítő évfolyam 1+4 évfolyamos kerettantervre épülő normál oktatás szerint működik, a képzés teljes időtartama alatt emelt óraszámú, csoportbontásban oktatják az idegen nyelvet.

A szakközépiskola szakosodása: gazdasági-szolgáltatói szakterület, kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció szakmacsoport.

A diákok angol-német nyelvből választhatnak, az alaptárgyakon kívül színvonalas számítástechnikai oktatás folyik.

13. évfolyamtól a diákok postai üzleti asszisztensi képzésben vehetnek részt, vagy számítástechnikai szoftverüzemeltetőnek tanulhatnak. A 14. évfolyam elvégzésével a

számítástechnika felé szakosítottak CCNA Cisco minősítésű informatikai hálózati rendszertelepítő képzettséget is megszerezhetnek. A 2 éves CISCO képzés a kor igényeinek megfelelő végzettségű embereket képez, melyre nagy kereslet lesz a jövőben is az informatikai munkaerő piacon.

Az iskolához tornaterem és 50 férőhelyes kollégium is tartozik, konyhája 180 fő ellátását biztosítja.

A város iskoláinak több évtizedes színvonalas munkájáról tanúskodnak a szakmai és tanulmányi versenyeken elért helyezések, melyekkel előkelő helyet vívtak ki a megye iskoláinak rangsorában.

Kulturális intézmények

FÜZESABONY VÁROSI KÖNYVTÁR ÉS KÖZÖSSÉGI HÁZ

Füzesabony Város Képviselő-testülete 2004. április 1-től hozta létre jogutódlással integrált intézményként a Füzesabony Városi Könyvtár és Közösségi Házat, melynek jogelődjei a Városi Művelődési Központ, Füzesabony Városi Könyvtár.

A megújulási folyamat eredményeként a Közösségi Ház 2004-ben új technikai eszközökkel gyarapodott, komoly belső fejlesztéseken esett át a használók igényeinek jobb kielégítése érdekében. Hagyományos

kiscsoportos foglalkozások mellett az elmúlt időszakban megjelentek az egészséges életvitelre épülő közösségek: Jóga, Callenethic torna, egészségügyi felvilágosító és prevenciók előadások, egészségügyi termékbemutatók.

A kor igényeinek megfelelően szerveződnek nyelvvizsga előkészítők angolból, németből, hagyományörző kézműves technikák elsajátítását célzó tanfolyamok.

A Közösségi Ház civil szervezetek befogadó intézménye, helyszíne a kistérségi civil koordinációs tanácskozásoknak. Munkahelyteremtő, tolerancia-erősítő, felnőttképzéshez kötődő programok, tanfolyamok mind nagyobb számban jelennek meg az intézményben. A Közösségi Ház helyiségeit évente több alkalommal használják a helyi intézmények, szervezetek. 1989-óta az intézmény kiscsoportja a Füzes Társastánc Klub, mely modern táncokban számtalan alkalommal szerzett hírnevet a városnak.

A FVKKH-hoz tartozik a 270 férőhelyes Kossuth Filmszínház, mely jelenleg bevételszerző tevékenységet szolgálja. Itt gyakorol a Kisebbségi Önkormányzat zenekara.

A Városi Könyvtár jogelődjét 1954-ben járási könyvtárként alapította a Heves Megyei Tanács, mintegy 1000 kötet könyvvvel, a Művelődési Központ egy kis szobáscsájában. Ma az olvasóink már több mint 50000 db dokumentum között válogathatnak a szabadpolcokon. Az 1987-ben Dr. Veres Zoltán tervei alapján felépített új könyvtáráépület tágas, világos olvasótermeiben – hagyományos könyvtári szolgáltatásokon kívül – fonotéka, videotéka, irodalmi, közéleti rendezvények, kiállítások és számítógépes hálózat is várja a látogatókat. Könyvtárunkban a lakosság rendelkezésére áll a korszerű információszerezés minden feltétele. A helyismereti gyűjtemény, melyet Sziklai János több évtizedes gyűjtő és kutató munkája alapozott meg a múlt-jelen-jövő dokumentumait őrzi és gyarapítja a Helyismereti Baráti Kör

segítségével. Forrásdokumentumok, tanulmányok, sok száz fotó, az Alkotókör tagjainak munkái várják itt a Füzesabony, elődeink élete iránt érdeklődőket. A lakosság számára aktuális információk is itt találhatók: önkormányzati határozatok, fejlesztési tervek, stb. Gyűjteményünk különleges részét képezik a Trojan Marian Jozef, városunkban élő lengyel születésű grafikusművész helyi ihletésű képei, amelyek egy része a könyvtár falait díszíti. A Magyar-Lengyel Baráti Klub gyűjtéséből sok érdekes dokumentumot őriznek a két nép helyi hagyományokon alapuló kapcsolatáról is. Könyvtárunk „ablak a világra”, ahol szakképzett könyvtárosok gondoskodnak az olvasók szolgálatáról.

A könyvtárhoz kötődő kiscsoportok – Helyismereti Baráti Kör, Alkotókör, Magyar-Lengyel Baráti Kör – összeolvasásából jött létre 2001-ben a Füzesabonyi Könyvtárbarát Társulás közhasznú közművelődési egyesület, mely a könyvtár szakmai céljainak megvalósításában segít.

A könyvtári stratégia 5 kiemelt területe: 1. Helyismeret, lokálpatriotizmus 2. EU közösség, tájékoztatás 3. Információs társadalom 4. Nyitás a fiatal korosztály felé 5. Nyitás a civil szféra felé.

A könyvtárban e-Magyarország Pont működik korszerű informatikai infrastruktúrával, ADSL hálózati hozzáféréssel. 1999 nyarától a könyvtár Európai Információs Pont alközpont is.

FÜZESABONY VÁROSI TELEVÍZIÓ

A Füzesabony Városi Televízió (FVTV) 1994. decemberében kezdte meg működését. Létrehozói a Városi Művelődési Központ munkatársai voltak. Az induláskor a technikai hátteret mindössze egyetlen S-VHS rendszerű kamera jelentette, a műsorok legyártása az Eszterházy Károly Tanárképző Főiskola stúdiójában történt, bér munkában. 1995. márciusában megtörténtek azok a technikai beruházások – S-VHS editáló, kép- és hangkeverő berendezések megvásárlásával – amelyek megteremtették a helyi műsorkészítés alapjait. A Városi Televízió eleget téve a törvényi követelményeknek átalakult közhasznú társasággá, így önálló jogi személyé vált.

1998. januárjában kiépült a stúdió, a vezérlő és a vágószoba. 2002-től a műsorkészítés a legmodernebb digitális kamerával történik. A Városi Televízió kábelen sugározza adásait, amely a település mintegy 1500 lakásában fogható.

2004. április 1-től a Városi Televízió KHT önálló lett, 3 főállású dolgozóval.

A kezdetekkor a heti egy alkalommal a Heti Krónika című műsorral jelentkezett a FVTV. A későbbiekben bővült a műsorkínálat a helyi sporteseményekről készült közvetítések bemutatásával a Sportsávval, és a Képmutató című kulturális műsorral. A FVTV az indulástól kezdve vágatlan formában közvetíti a testületi üléseket, többször is jelentkezett rendkívüli élő adásokkal, fórumokkal, amikor a polgárok életét meghatározó események zajlottak a településen.

A FVTV jelenleg az egri és a gyöngyösi tévék mögött a megye harmadik televíziója. A tv munkatársai rendszeresen bedolgoznak a Magyar Televízió Regionális Szerkesztőségének, valamint közreműködtek az MTV Főtér című magazinműsorának heves megyei településeket bemutató adásaiban is.

2003-ban elnyerve a Honvédelmi Minisztérium pályázatát 2x30 perces film készült a külföldön szolgáló magyar katonákról, melyet a Honvédelmi Minisztérium benevezte Rómában, a Hadsereg és Társadalom elnevezésű nemzetközi filmfesztiválra.

A FVTV szerkesztősége az USA-ban tanulmányúton vett részt.

A szerkesztőség kétszer nyert el országos díjat, először 1996-ban az Országos Videófesztiválon az Ösvények c. portréfilm kapott különdíjat, majd 1998-ban a TV2 mellett elnyerte a Magyar Vöröskereszt Médiadíját.

IFJÚSÁGI CENTRUM

2004 tavaszán, Füzesabony Várossá nyilvánításának 15. évfordulója alkalmából átadott Városi Ifjúsági Centrum a város központjában, a Városi Könyvtár és Közösségi Ház épületegyüttesébe tagozódva helyezkedik el. Az ifjúsági közösségi tér két bejáraton közelíthető meg, a főutcáról és hátulról az Ifjúsági Park felől. A Városi Ifjúsági Centrumhoz (továbbiakban: VIC) önálló belső udvar, raktárak, közösségi tér, valamint minigaléria tartozik.

Az ide látogató fiatalok különböző ifjúsági lapokat olvashatnak, zenehallgatással, pingponggal múlathatják az időt. Rendszeresen zajlanak könnyűzenei rendezvények, kézműves műhelyek, amatőr színházi előadások, kiállítások. Az ifjúsági színtér nyitott a közösségek számára, ennek jegyében több füzesabonyi amatőr zenekar, önképző kör, klub tartja összejöveteleiket a VIC-ben.

A FIGYŰSZ Közhasznú Ifjúsági Kulturális Egyesület az Ifjúsági Centrumban tartja rendezvényeit, melyeknek sorában kiemelt szerepet játszik az immár hagyományosan, több éve megrendezett Városi Gyereknapi és a LAVINA – Lehetőség A Vidék IfjaiNAK Fesztivál. A VIC pódiumszínpada, minigalériája, technikai berendezései lehetőséget kínálnak Füzesabony és a környező települések ifjú alkotóinak bemutatkozására, az ifjúsági kezdeményezések valóra váltására és hozzájárulnak ahhoz, hogy városunk a fiatalok számára élhető város legyen.

Sport

Füzesabony versenysport élete a városiasodással párhuzamosan fejlődött az 1999-es években. A sportegyesületek a megyei szintről átminősítették magukat NB-s szintre, komoly erőt képviselve az ÉK-i országrészben. A város sportszerető lakosainak több évtizedes vágya valósult meg 1995-ben a telepi sportcsarnok átadásával, ahol nagy népszerűségnek örvend a kispályás

teremlabdarúgó-bajnokság a focibarátok között.

1926-ban alakult meg a Füzesabonyi Vasutas Sport Club (FVSC), amely a mai FSC elődjeként funkcionált. Ez utóbbi az egyesületi alapító okirat szerint 1954-ben jött létre. A labdarúgó szakosztály fennállása óta többször került az NB III. kapujába, sőt 1985-86-os

szezonban 1 évig szerepelt ebben a magasabb osztályban a tisztes helytállás reményével. 1992-ben óriási fölényrel nyerte a megyei bajnokságot és így újra feljutottak az NB III-ba, ahol öt évig a következő eredményeket érték el: az első évben 6., majd 4., 9., 4., 1. hely.

Ez a néhány év volt a település történetének legfényesebb időszaka, hisz a női kézilabda is 1994-től NB I/B-ben, a sportág országos második vonalában szerepelt. Az ifjúsági utánpótlásaink a nagy csapatokhoz méltóan szintén az élvonalban végeztek.

Az elmúlt években a sakkozók vették át a stafétát; szép sikereket érnek el az NB II-es bajnokságban. A csapatjátékok mellett egyéni csúcsteljesítmények is születtek kyokushin karatében, tornában stb., amire szintén büszkék vagyunk.

A magyar Ju-Jitsu Szövetség Füzesabonyi Dojoja 1995 februárjában alakult. A karate és cselgáncs elemekkel ötvözött modern harcművészet nálunk is népszerű: 20-30 fős létszámmal, önköltséges alapon működtetett klub hetente kétszer tart edzéseket. 1996 őszétől vesznek részt országos versenyeken, ahol a 8-14 éves gyerekek rendre dobogós helyezéseket érnek el.

Évente kétszer kerül megrendezésre a Fut Abony városi futóverseny 3, ill. 6 km-es távon, ahol az elmúlt évek során egyre több indulóval, egyre nagyobb elismertségre tesz szert a megyehatárokon kívül is. Az erősport híveit 2000 tavaszától egy magánvállalkozásban működtetett, kitűnően felszerelt konditerem várja a Kárpát úton, a városközpontban.

2000 májusától újra üzemel a település északnyugati határában lévő Lötér, ahol a felújítások után ismét gyakorolhatnak az újjászervezett Füzesabonyi Lövészklub tagjai.

2005. januárjában került bejegyzésre az országos szövetségnél a Füzesabonyi Darts Klub, mely a FSC szakosztályaként működik.

Vallás

Az egri püspökség (1804-től érsekség) meghatározó szerepe miatt Füzesabony lakossága római katolikus hitű. Napjaink szabad vallásgyakorlása ellenére is csak elenyésző számban vannak jelen más felekezethez tartozók. (2-3% a református, és egyéb gyülekezetek aránya)

Füzesabony első plébánosa Olasz Márton volt, aki 1711-től megindította az egyházi anyakönyv vezetésként, amely azóta is folyamatos.

Az 1920-as évektől a fiatalok összefogására szerveződő KALOT és KALÁSZ mozgalmaknak füzesabonyi csoportjaik is voltak. A vallásos nevelés a fiatalok egész személyiségének fejlesztésére kihatott. A Szív-gárda az iskolások körében; a Mária Kongregáció a felserdült tisztviselő, iparos, de legalább négy polgárit végzett lányok körében 1928-tól; a Máriás Lányok Társulata a kisiskolás lányok körében enyhébb vallási célzatú összefogással; a Levente Egyesület a serdülő fiúk testi-lelki nevelésére szerveződött. A lányok körök munkáját Papp Irén tanítónő vezette, aki évtizedekig meghatározó egyénisége volt a település kulturális, vallási életének.

A városban jelenleg a Petőfi Sándor Cserkészcsapat, ifjúsági hittancsoport, énekkar és óvodai hitoktatás keretében történik a vallási-erkölcsi nevelés.

Infrastrukturális ellátottság

LAKÁSÁLLOMÁNY

A lakások száma 3054 db. Egy lakásra átlag 2,7 személy jut. A lakások 92 %-a családi ház jellegű. A lakások között a két és három szobások közel azonos számot képviselnek, ezek alkotják az állomány több, mint négyötödét. A mai lakások többségét az 1970-es években építették (24%). Ekkor

készültek az emeletes, lakótelepi jellegű lakások. 2004-2005-ben a város lakásállománya növekszik a Rákóczi úti és Egyetértés úti társasházakkal.

IVÓVÍZELLÁTÁS

A vízvezeték-hálózat hossza a városban 52 km. A lakások 93%-a van bekapcsolva a vezetékes vízhálózatba. Az 1 év alatt szolgáltatott vízmennyiség négyötödét a lakosság fogyasztja el. Füzesabony vízellátása 6 kútról történik, melyből kettő biztonsági tartalék. Az üzemelő 4 kútból 3 mélyfúrású. 13 közterületi kifolyót lehet igénybe venni a településen. A következő években állami céltámogatásnak köszönhetően megépül a település az 1,5 milliárd Ft-os beruházási költségű vas-mangántalanítója, mely a környező településeket is el tudja látni tiszta, élvezhető ivóvízzel.

CSATORNÁZÁS, SZENNYVÍZKEZELÉS

1999-ben a város egész területén kiépült a csatornahálózat. A város Besenyőtelek községgel együtt fogott hozzá a beruházáshoz, amelyben egy, 1150 m³/nap kapacitású szennyvíztisztítómű bővítés szerepelt. A rákötés minden lakás esetében lehetséges. Ezzel nagy lépést tettünk az Európai Unió feltételrendszerének megfeleltetéséhez. 2004 végén jelentős mennyiségű rákötés történt a csatorna hálózatra az államilag bevezetésre kerülő talajterhelési díj hatására.

ENERGIAELLÁTÁS – ÉMÁSZ

A lakások mindegyike be van kötve a villamosenergia hálózatba. Egy 20 kV-os nagyfeszültségű elosztóhálózat elégíti ki a jelenlegi ipari igényeket. A kisfeszültségű hálózat hossza 51 km. Az egy év alatt Füzesabonyban szolgáltatott 45,5 millió MWh villamos energia 21%-át a lakosság fogyasztotta. Egy háztartási fogyasztóra 3129 kWh jutott, a megyei átlagnál több. A városban 985 közvilágítási lámpahely található.

A városban 1990 óta van vezetékes gázellátás. A lakások 70 %-a van rákötve a hálózatra, fogyasztási átlaguk 2000 m³/év, mely a megyei átlagnál magasabb. Jelenleg a hálózat hossza 65 km.

HÍRKÖZLÉS

2000-re a háztartások túlnyomó többsége rendelkezik távbeszélő fővonallal az utóbbi években lezajló MATÁV (T-com) akcióknak köszönhetően.

A Matáv Axelero (T-online) 2004 nyarán kezdte meg az ADSL bekötéseket a városban. Egyre többen választják a szélessávú Internet elérési lehetőséget. ADSL 512 vonal nagyobb intézményekben, vállalatoknál jellemző.

HULLADÉKGAZDÁLKODÁS

Helyi rendelet teszi kötelezővé minden lakásingatlan bekapcsolását a szervezett hulladékszállításba, mely szabályos időközönként, pormentesen történik. A város hulladéklerakója Dormánd határában található, melyet közösen használ Dormánddal és Besenyőtelekkel. Füzesabonyból éves szinten közel 7000m³ hulladékot szállítanak el, kétharmadát a lakosságtól. A hulladéktelep telítettsége miatt tervezés alatt áll egy regionális hulladéklerakó kialakítása is. A közeljövőben épül meg Tiszafüreden az az EU –ISPA támogatású regionális hulladéklerakó, mely 27 Észak-Magyarországi Régióhoz tartozó település (Heves, Borsod megye), valamint 15 Észak-Alföldi Statisztikai Régióhoz tartozó település (Jász-Nagykun-Szolnok, Hajdú Bihar megye) hulladékát tudja befogadni és feldolgozni.

A Tiszafüredi regionális hulladékgazdálkodási központ lerakója 550000 m³ kapacitású, a válogató 2750 tonna/év, a komposztáló 5700 tonna/év kapacitású.

Füzesabony Város Önkormányzata 2005 januárjában fogadta el a Tisza-tavi Hulladékgazdálkodási Társulás Hulladékgazdálkodási Tervének tervezetét. A város oktatási intézményeiben elkezdődött a szelektív hulladékgyűjtés.

UTAK, JÁRDÁK, PARKOLÓK, ZÖLDFELÜLET

A szennyvízcsatorna-hálózat kiépítésével nagy áldozatot hozott a város: tönkrementek az

addig még használható útjai is. Ezek folyamatos felújítása több éves feladatot jelent a városvezetésnek, amely elsősorban az aszfaltos útburkolat készítését szorgalmazza a makadám utakkal szemben. A szűkös önerő mértékét a polgármesteri hivatal pályázatokon elnyert támogatásokkal igyekszik kiegészíteni – így évente átlagban 1-2 km hosszúságú útépítésre, felújításra van lehetőség.

Folyamatosan halad a

város járdáinak a felújítása is, amely zömében az 1960-70-es években épült. A kiépített járdák területe 40600 m², a parkolóké 1300 m².

A város közhasználatú zöldterületi része 116000 m², ebből 83000 m² park, a többi véderdő, pihenőerdő. A parkterület $\frac{3}{4}$ része gondozott. E területeken 2 játszótér is található.

2002-2006 önkormányzati választási ciklusban a város vezetés elérte, hogy Füzesabony minden útja aszfaltos legyen. További feladatokat jelent az útminőség javítása, a csapadékelvezető rendszer tervezetése és megépítése.

Munkaügy

MUNKAÜGYI KÖZPONT

Füzesabony az 1980-as, 90-es évek során gazdasági szempontból jelentős struktúraváltáson ment keresztül, mely folyamat napjainkban is folytatódik. Míg korábban a mezőgazdaság jelentős létszámot foglalkoztató ágazat volt, (Állami Gazdaság, MGTSZ), napjainkra az itt dolgozók létszáma minimálisra olvadt.. Ezzel egyidőben e szektor nagymértékű tulajdonosváltást élt meg. Az iparban is folyamatos változás ment, megy végbe, de az ezáltal érintett létszám kisebb. Az átalakulás a vállalkozói szféra előretörését eredményezte, melyben folyamatosan nő a foglalkoztatottak aránya. Ezzel egyidőben a szolgáltatói ágazat is komoly fejlődést mutat.

Az említett folyamatok hatására az 1990-es évek elejére – az országos adatokhoz hasonlóan – Füzesabonyban is ugrásszerűen megnőtt a munkanélküliek száma. Az 1993-94-es „csúcsidőszakhoz” képest (460-470 regisztrált munkanélküli volt városunkban), azonban a

regisztráltak száma folyamatos csökkenést mutat az elmúlt években. 2000. júniusára ez a szám 300 fő alá csökkent.

A regisztráltak 55%-a férfi. Ez az arány az elmúlt évek néhány %-os eltéréssel hasonló szinten alakult. Legnagyobb számban a szakmunkás végzettségűek nem találnak munkát (átlagosan 44%). Nagy számú az általános iskolát végzettek tábora is – átlagosan 28%. Érettségivel a regisztráltak 25%-a rendelkezik, míg a felsőfokúak aránya 3%. Ez utóbbi arányokban sem volt jelentős változás az elmúlt évek során.

Városunk kedvező földrajzi és infrastrukturális adottságai (észak-déli, kelt-nyugati régió, vasúti, közúti csomópont, autópálya stb.) már korábban is vonzották az érdeklődőket, mégis igazából a 2000. év hozott valódi áttörést. Előbb a FENSTHERM Kft. üzeme jött létre a Vegyesipari Szövetkezet helyén, majd a DUROPACK Hungária Kft. zöldmezős beruházása a Szihalmi úton táplálja reményeinket, hogy a jövőben további vállalkozások is megtelepülhetnek városunkban. (A felmerülő létszámigények a regisztrált munkanélküliekből, az ingázók helybeni munkavállalásából, a környező települések munkavállalóiból jó arányban kielégíthetőek.)

A munkaügyi kirendeltség 1991 óta működik Füzesabonyban. Díjmentes szolgáltatásaival áll a munkáltatók és a munkavállalók rendelkezésére. Fő célja a munkálatok munkaerő-igényeinek megfelelő szintű kielégítésével csökkenteni a térség munkanélküliségét. Különböző támogatási lehetőségekkel pozitívan befolyásolni a munkaerő iránti keresletet, a regisztrált munkanélkülieknek biztosított képzési lehetőségekkel pedig növelni munkaerőpiaci lehetőségeiket.

Gazdaság

DUROPACK STARPACK KFT.

A Duropack cégcsoport Európa hat országában van jelen: Ausztriában,- ahol a hullámpapírlemez gyártása 1910-ben kezdődött,- Csehországban, Németországban, Szlovéniában, Szlovákiában és Magyarországon. A bécsi központú részvénytársaság üzemeinek összesen 1580 dolgozója van. Az éves kapacitás papírgyártásból összesen 65 ezer tonna, hullámlemezről 220 ezer tonna. Az éves pénzügyi forgalom eléri a 172 millió Eurót. Az első magyarországi üzem Kimlén jött létre 1991-ben. Ezt követte hét évvel később a második, székesfehérvári telephely. A kereskedelmi iroda Budaörsön található.

2001-ben nyitotta meg kapuit a Duropack Starpack Kft. füzesabonyi gyára, amely a részvénytársaság 100%-os tulajdona. A zöldmezős beruházásként felépült vadonatúj gyár 52 ezer négyzetméteren, épületei 15 ezer négyzetméteren terülnek el.

A gyár C, B, E, CB, és CE hullámok gyártására specializálódott, valamint impregnált felületű hullámkartont, inline illetve gépi csomagolásra alkalmas dobozokat, különféle csomagolóanyagokat gyárt flexo nyomtatással. Főként az élelmiszeripar számára síkágas és rotációs csomagolási technológia valósul meg. Üzleti partnerek az élelmiszeriparon kívül: műanyag- és elektronikai ipar cégei, fémfeldolgozók, gépgyártók, hullámpapír feldolgozók. Komplex csomagolástechnikai szervizzel, logisztikai szolgáltatással állunk megrendelőink rendelkezésére.

A Duropack-Starpack Kft. füzesabonyi gyárának felépítése és beindítása sokak számára jelentett és jelent munkalehetőséget, hiszen Heves megye déli része korábban nem bizonyult túlságosan kedveltnek a befektetők körében. A munkahelyek száma még napjainkban is kevés, érthető tehát, hogy a füzesabonyi gyár nemcsak a füzesabonyiak körében, hanem a környékbeliéknél is kedvező fogadtatásra talált.

Magas színvonalú teljesítéssel és minőséggel igyekszik megfelelni a piaci feltételeknek. Ehhez az épületek és korszerű üzemcsarnok adottak. Rendelkezik az ISO 9001-es minőségbiztosítási rendszerrel, melyhez mind a személyi, mind pedig a technikai feltételek

biztosítottak. A géppark fejlettségi foka 80%-osnak mondható, bővíteni 2004 második, illetve 2005. év első felében szeretne a cég, egyrészt mert rendeltetésállománya folyamatos növekedése megkívánja, másrészt, hogy speciális feladatokat is meg tudjanak oldani.

2002-ben is, 2003-ban is sikerült elérni a vállalati célkitűzéseket. A gyár létrehozása óta a vállalati kultúra jelentős változáson ment át: korábban erős vezetői elképzelés uralta a cég belső működését, ami kiegészült azzal, hogy a térség munkavállalói is hozták magukkal azt a munkához való örökölt hozzáállást, miszerint majd a vezető megmondja, mit és hogyan kell csinálni. A szemléletváltás szükséges volt és jelenleg is tart. Be kell vonni az embereket a döntés előkészítésbe, érezniük kell, hogy mindkét oldalon fontos az, ami készül, közös érdek. Kassai András üzemvezető igazgató 2002 év januárjától ennek szellemében vette át elődeitől a vezetői feladatokat.

FENSTHERM KFT

A megfelelő nyílászárók kiválasztása nagy feladat. Manapság az alapvető fontosságú szempontok, mint a hő- és hangszigetelés, valamint a biztonság mellett az esztétikum, a stílus és az egyéni igények szem előtt tartásával nyújt bő választékot a műanyag nyílászárók terén a Fenstherm Kft.

A cég 1998. elején jelent meg a hazai műanyag ablakgyártás piacán és napjainkra e terület piacvezető szerepét tölti be.

A fenstherm Kft jelenleg 5 termékcsaláddal van jelen a piacon, melyek Fenstherm Classic,

Fensterm Avantgarde, Fensterm Elegant, Fensterm Brill és Fensterm Standard márkanév alatt kerülnek forgalomba. Az ablakok, ajtók megbízható hazai PANORAMA és vezető német VEKA profilgyártók alapanyagainak felhasználásával a legmodernebb gépsorokon készülnek. Mivel a vállalkozás nagy hangsúlyt fektet rá, hogy termékei igazoltan kiemelkedő minőséget képviseljenek, a Fensterm termékcsalád minden tagja rendelkezik az ÉMI RT által kiadott minőségi tanúsítvánnyal.

A vállalkozás az ISO 9001:2000 szabvány szerint, TÜV által tanúsított minőségbiztosítási rendszerben dolgozik.

A Fensterm Kft, a vásárlói igények figyelembevételével döntött úgy, hogy a műanyag nyílászárók mellett elkezdte a redőnyök gyártását is, melyek stílusukban, szín- és formavilágukban jól illeszkednek a Fensterm típusú nyílászárókhoz.

A Roló – Top – Star – West – Nova névvel forgalmazott Fensterm redőnyrendszerek a teljes redőnyválasztékot fedlelik. A külsőtokos alumínium – és a felsőtokos műanyag redőnyrendszerek egyaránt megrendelhetők vakolható kivitelben, és integrált szűnyoghálóval is. A kiváló minőséghez – a Fensterm Kft-től megszokott módon – a legkedvezőbb piaci ár párosul. A termékek a kereskedőpartnereknél folyamatosan megtekinthetők és megrendelhetők.

A cég dinamikus fejlődésének köszönhetően 2003-ra túllépte az ország határait és Szlovákiában – SlovFensterm s.r.o - , valamint Horvátországban – Fensterm Croatia – néven folytatja piac építését, a Magyarországon is sikeresen alkalmazott marketing stratégiájának segítségével.

PIKOPACK RT.

A Pikopack Rt. a fém csomagolóeszközök legnagyobb magyarországi előállítója. A termékválaszték a csomagolóeszközök széles skáláját öleli fel. Termékeik között megtalálhatóak a pilverzár, alumínium tubus, technikai doboz, 1999-től az aeroszolos palack, valamint 2003. tavaszától a konzervdoboz. Magas minőségi követelményeknek megfelelő termékeik a környező és távolabbi országok piacain is jelen vannak. Értékesítésük 40% belföld, 60% export piacra történik.

Az általuk gyártott csomagolószerek az élelmiszeripar, a vegyipar, az egészségügy, a kozmetikai valamint a konzervipar használja fel. Füzesabonyi telephelyükön, a térség egyik meghatározó vállalatként közel 500 főt foglalkoztatnak.

A társaság őse a Mezőgazdasági Gépjavító Vállalat füzesabonyi telephelye volt, amelyet a Mátravidéki Fémművek 1969-ben megvásárolt. Az eredetileg zár és veret gyártmányok előállításával foglalkozó vállalat profilja a 70-es években kiszélesedett a horganyhüvely, az alumínium tubus és acél festékes dobozok gyártásával. 1978-tól az alapanyagként szolgáló lemezek lakkozása és litografálása is meghonosodott. A piaci igények változását követve a termékszerkezet mára kiszélesedett és szinte teljesen átalakult.

A füzesabonyi gyáregység 1991 nyarán Pikopack Csomagolószer Gyár néven, önálló vállalatként levált a Mátravidéki Fémművekről. Az ekkor még 100%-ban állami tulajdonban lévő vállalat 1992. október 1-én részvénytársasággá alakult.

A privatizációs folyamat során 1993-ban a társaság a Kaldera Kft. többségi tulajdonába került. A növekedés jegyében 1995-ben a Pikopack Rt. érdekeltséget szerzett egyéb hazai és külföldi fém csomagolóeszközök előállító cégeknél.

A minőségbiztosítás a részvénytársaság minden dolgozójának kiemelt feladata és felelőssége. Ez a termékek piaci sikerének alapja. A minőségbiztosítás fejlesztésének egyik állomásaként 1996-ban lezajlott a társaság ISO 9001 szabvány szerinti auditálása, melyet 2002-ben megújítottak, így jelenleg ISO 9001:2000 valamint ISO 14001 minősítéssel rendelkezik az Rt. Emellett 2003-ban a Tubus és Pilver Üzem HACCP minőségi tanúsítványt szerzett.

A Pikopack Rt – az emberi élet minőségét alapvetően meghatározó környezet védelmének érdekében – külön gondot fordít termékeinek, gyártási folyamatainak környezetbarát kialakítására.

Pénzintézetek

FÜZESABONY ÉS VIDÉKE TAKARÉKSZÖVETKEZET

1957 februárja óta áll a település szolgálatában. Alapítása óta dinamikusan fejlődve, fokozatosan terjeszkedve már a körzet 17 településén rendelkezik üzletházzal. Az egykori füzesabonyi járás területének meghatározó hitelintézete.

A lakosság bankja: folyószámla vezetés, bankkártya szolgáltatás, korszerű megtakarítási konstrukciók, fogyasztási és lakáscélú hitelnyújtás. A vállalkozások bankja: bankszámlavezetés, forgóeszköz hitel nyújtása, beruházások finanszírozása. Az önkormányzatok bankja:

önkormányzati számlavezetés, működés elősegítése, települési beruházások finanszírozása.

OTP BANK Rt.

Az OTP Füzesabonyban 1957-től áll a lakosság, a vállalkozások és az önkormányzatok szolgálatában. Az OTP Bank Rt. a legnagyobb magyar pénzintézet a hagyományos banki szolgáltatások mellett (lakossági bankszámlavezetés, betétgyűjtés, hitelezés; vállalkozói bankszámlavezetés, hitelezés; önkormányzati bankszámlavezetés, hitelezés) tulajdonosa a legnagyobb és piacvezető OTP Magán-nyugdíjpénztárnak, OTP Lakástakarékpénztárnak – és a biztosítási piacon meghatározó OTP Garancia Biztosítónak, amely cégek révén teljes körű pénzügyi szolgáltatást tud nyújtani a Füzesabonyban és vonzáskörzetében élő ügyfeleinek. 2005-ben épül a város központjában az OTP Bank Rt. új irodaháza.

Agrárgazdálkodás

FALUGAZDÁSZ KÖRZETKÖZPONT

A mezőgazdaságnak korábban meghatározó szerepe volt a település életében. Az Állami Gazdaság és a termelőszövetkezetek felbomlása, átalakulása után több kisebb agrárszervezet foglalkozik növény- és állattenyésztéssel, ezekhez kapcsolódó járulékos feladatokkal.

2000. április 1-től a falugazdász körzetek kialakításával kezdte meg működését a falugazdász körzetközpont Füzesabonyban. A körzetközponthoz 5 falugazdász 16 településsel tartozik. A körzetközpont feladata a körzetben gazdálkodók regisztrálása, földalapú és gázolaj-támogatások feldolgozása és igazolása, a körzet őstermelői adatbázisának nyilvántartása. Segítségnyújtás a különféle támogatások megszerzéséhez, információk gyűjtése és továbbítása, a falugazdászok munkájának koordinálása, munkájukhoz a feltételek biztosítása.

A FÜZESABONY – MEZŐTÁRKÁNY KÖRZET

A körzetben két szövetkezet, három Kft és három Rt található. A két szövetkezet a Füzesabonyi Agrárszövetkezet és a mezőtárkányi Aranykalász Mgtsz (átalakulásuk folyamatban). Három Kft: Gold Farm Kft, Vit-Alma Kft, Agrovét M. Kft. működik, mindhárom Füzesabonyban. Öt részvénytársaság: IKR, KITE, Agrár Rt., Fauna Rt., Gold Appfel Rt.. van , Füzesabonyi telephelyekkel. A felsoroltakon kívül számos kis- és közepes mezőgazdasági vállalkozás működik.

Az őstermelők száma a körzetben: 1528 fő, (Füzesabonyban 376). A termőterület összesen: 11922 hektár, melynek 93%-a szántóterület. A körzetben 6 ha alma és 40 ha új telepítésű bodzaültetvényen kívül csak szántóföldi növénytermesztés folyik. Ezen belül jelentős a gabonatermesztés. A Füzesabonyi Agrár Rt. a körzetben termelt kalászos és olajos magvak felvásárlását, tárolását oldja meg.

Állattenyésztésben jellemző a szarvasmarha-tenyésztés, mindkét szövetkezet jelentős számú tejhasznú tehénnel rendelkezik, de sok tejhasznú szarvasmarha van a kistenyésztők körében is.

A körzetben működik egy vadásztársaság, a Fauna Rt., melynek területén intenzív vadgazdálkodás és vadásztatás folyik.

Szolgáltatás – Kereskedelem

KÖRZETI POSTA

Az 1. és 2. számú posta 1998. február 1-jétől különváltan működik.

Az 1. számú posta látja el a közönség kiszolgálását a felvételi és kézbesítőszolgálat területén. Azon belül is a közönséges és

ajánlott levélpostai küldemények, értékküldemények, postautalványok, valamint a gyorsszolgálati küldemények felvétele és kézbesítése; postai és pénzügyi értékcsikk-árusítás. televízió ügyintézés, kereskedelmi tevékenység, hírlapszolgálat, főpénztári szolgáltatások, banki takarékközvetítés, valutaközvetítés, készpénzfelvétel bankkártyával, lakástakarékközvetítés és biztosításértékesítés. A szolgáltatások ellátásán túl összefogja és irányítja a Füzesabony körzetében működő 34 posta munkáját. A pályaudvari 2. számú posta végzi a felvett küldemények feldolgozását, irányítását és a városba érkező postacsomagok kézbesítését. Központi, 1. sz. posta épületében 2004-ben teljes külső-belső felújítás történt a lakosság színvonalasabb kiszolgálása és a dolgozók munkakörülményeinek javítása érdekében.

FIBERNET KOMMUNIKÁCIÓS RT.

Városunkban 1995 óta üzemel kábeltelevízió. A kezdetben 6 csatornával induló műsorszolgáltatás mára korszerű, Füzesabony egészét behálózó 30 csatornás rendszerre nőtt ki magát. A folyamatos, minőségi műsorszolgáltatásra garancia szakembergárdája, akik az újonnan csatlakozók beszerelését, és a hibák elhárítását is végzik. A településen 2000 tavaszán 1300, 2005 januárjában 1442 lakásban élvezik a kábeltelevízió nyújtotta szórakozási és ismeretszerzési lehetőséget a nap 24 órájában.